

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund

Årgang 69 . Nr. 1

Januar

1984

*Udsigt til Smaragsøen, bjerget og gletsjeren.
Læs Frank Horn (S 29)'s artikel på side 6.*

Indhønt tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

MERCEDES-BENZ

4300 HOLBÆK
Hovedvej 4
(03) *4341 22

4400 KALUNDBORG
Slagelsevej 162
(03) *51 11 66

4500 NYKØBING Sj.
Autogården
(03)* 41 11 22

Nyt tøj til bilen

ALTIKA

Autokonfektion
Blegdamsvej 28
2200 København N
(01) 39 64 41

Poul & Bent Henningsen
(1939)

**H. C. Bjødstrup
Jensen**

Urmager & Optiker

St. Kongensgade 32
1264 København K
Telf. 15 18 21

Grundlagt 1821

Sorø Akademis
Skovdistrikt

Telf. (03) 63 01 25

gælder det **SPHAGNUM** så tal med

Pindstrup Mosebrug A/s

Pindstrup
8580 Ryomgård
Telefon (06) 39 61 00

**SAAB
DACIA**

Salg - Service

Aut. -forhandler
NIELS THIELE

Automobiler
STENLØSE
Tlf. (02) 17 00 72

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 6 00 71 63

ISS Linnedservice A/s
NÆSTVED . TELEFON 72 25 50

Christian Tom-Petersen
Academia Sorana

efter tegning af Christian Tom-Petersen

SORANER-BLADET

JANUAR 1984

69. ÅRGANG

NUMMER 1

Min lille gård i Veddelev ved Roskilde

Et digt af Holger Jacobæus skrevet 1696 på latin oversat til dansk af Ellen Vibeke Jensen 1915.

Efter et par dages besøg på min lille gård i Hornsherred i strålende sensommervej 1971 sendte *Ellen Vibeke Jensen* (S 13) mig et særtryk af ovennævnte digt, som hun som 20-årig stud. med. oversatte fra latin på »ganske letløbende vers« (hendes eget udtryk), og som blev optaget i Ugeskrift for Læger Nr. 44, 1915.

AKR.

Ellen Vibeke indleder således:

Prof. med. Holger Jacobæus' (1650-1701) Navn vil være de fleste bekendt paa Grund af hans store Værk *Museum Regium*. Man kan kalde det hans Hovedarbejde, om man vil; han har aldrig udgivet noget af blivende Værd, hverken paa medicinsk eller andet Omraade.

Det er unødvendigt her at give vidtløftige Oplysninger om Holger Jacobæus; der er saa let Adgang til dem anden Steds. Blot bør det erindres, at der, saa at sige fra Fødslen, var sikret ham en Stilling ved Universitetet. Han var Datterens af Kaspar Bartholin den ældre, hørte med andre Ord til den Slægt, der paa den Tid ganske beherskede Københavns Universitet. Nogen betydelig Begavelse har han ikke været, og den høje Stilling, han i Tidens Løb kom til at indtage ved Universitetet, skyldtes vel for Størstedelen hans Slægts store Indflydelse.

Det kgl. Bibliotek ejer flere Manuskripter fra Holger Jacobæus' Haand. De færreste af dem er trykt. I 1910 blev et af dem, hans Rejsebog, udgivet her i København. Det er en morsom, lidt ualmindelig Bog, der, foruden sine fornøjelige Skildringer fra de fremmede Lande, Jacobæus har besøgt, ogsaa indeholder en omfattende Beskrivelse af Datidens København.

Et andet Manuskript (Thottske Saml. 1940. 4°) indeholder en kortfattet Selvbibliografi, trykt i Danske Samlinger III, pag. 234-249, samt nogle Digte. De fleste af dem er skrevet til Kolleger og Venner, ét til en lille Gaard, Veddelev, han havde købt nær ved Roskilde.

I al sin Stilfærdighed virker dette lille Digt ganske rørende; maaske mest paa Baggrund af det Billede, man gennem Selvbibliografien og Rejsebogen faar af Jacobæus som god Patriot og kærlig Familiefader. - Med den Tanke, at det muligt kan mere enkelte at se, hvorledes en lærd dansk Mand for godt 200 Aar siden udtrykte sin Glæde over sit Landsted, trykkes Digtet her.

Holger Jacobæus har skrevet det paa Latin, her er det tillige gengivet i danske Vers.

I sin Selvbibliografi skriver Holger Jacobæus:

1690. *In Junio* købte jeg en Gaard i Weddeløf lidet fra Roskilde, af Sal. Johann Kleyns Enke, med 2 skønne Hafver, smuk Bygning, 4 Bøndergaarde etc. og gaf for samme Gaard med ald tilhørendes 2700 Rxdl.

Det latinske digt **De Villa mea WEDDELFØF,**
prope Roschildiam.

*Hic circumjecta est facies pulcherrima terra,
Hic Natura suas accumulavit opes.
Lumina circumfer! frondosa hic undique sylvæ
Et fontes, rivi, jugera, prata, lacus.
Isora, pars pelagi vicinâ admurmurat undâ
Et fremit assiduâ mobilitate loquax.
Dumque intrat terras velut hinc península surgit
Fluctivago ostendens littora pulsa sinu,*

*Nec procul hinc gelidis distat Roschildia lymphis
Quæ Mausolæis Regia busta fovet:
Ut pateant ergo melius spectacula rerum
Editiore sila est hæc mea villa locò,
Quæ velut è specula sua per fastigia monstrat
Quicquid vel campus vel simul æquor habet.
Exhausti quoties gratum est meminisse laboris
Inter Castalides, Hafnia docta, Tuas,
Villa hæc secessus toties atque olia spondet,
Et curis animum solvit amica quies.
Cæli hic temperies, hic formosissimus annus,
Hic grata arboreas ventilat aura comas,
Passim floris honor, passim seges obvia ridet,
Et pretium agricolæ grata refundit humus.
Lanigeros hic cerno greges, qui pascua tondent
Setigeros, hirtos, cornigerosque simul.*

*Hic mihi vacca boâ, vasto illic murmure taurus
Ingemit, hic grunnit sus pigra, balat ovis.
Tityrus à tergo insequitur, tonat ore celeusma:
Ite greges, præsto est Hesperus, ite greges.*

*Si cortem inspicias, cristata hic plena cohorte
Omnia, et alarum plausibus antra sonant,
Hic quoque dressat anas, nostræ hic custodia villa
Ventre saginato pervigil anser adest,
Sunt mihi præterea multa cum prole columbæ,
Ungvibus accipitris saucia sæpe cohors.*

*Ad latus Eöum suaves exspirat odores
Hortus, et expandit Chloris amæna sinus,
Ambiguis hic grata tenent certamina sensus
Hos color, hos grato tangit odore sapor,
Hic Tulipæ ardescunt, hic mille papaveris ignes,
Hic picturatâ sindone fulget humus;*

*Hic rosa par lacti et minio coccoque rubenti
Concolor, hæc flammas provocat, illa nives,
Hic sua Narcissus monstrat velamina: monstrat*

Den danske oversættelse:

Min lille Gaard Veddelev ved Roskilde

Her har Naturen al sin Rigdom spredt.
Aa! lad mig synge om de grønne Skove!
Saa skønt de lukker sig om Søens Vove,
om Engene, hvor Aaen snor sig let.
Ved Fjorden høres stedse Bølgens Mumlen,
naar frem den løber over Strandens Sten;
i lattermild og snakkesalig Tumlen
den kommer, brydes, og gaar bort igen.

Ej langt herfra er Roars gamle By
med sine Kilder Værn om Kongegrave.
Højt ligger her mit hjem, min Gaard og Have,
at stundom jeg, af Arbejd træt og syg,
kan rejse bort fra Byen, hertil ile,
og herfra roligt følge Verdens Gang
og fryde mig ved Slette, Strandbred, Vang –
thi Sindsbekymring læges bedst ved Hvile.

Her er der sundt at leve, sundt og smukt –
det svage Vindpust vifter Træets Blade.
Her er en Blomsterpragt! og Markens Frugt
gi'r Bonden overdaadig Høst i Lade.
Paa Engen græsser der en Faareflok,
og rundt paa Sletten Heste galoperer;
i Egelunden Svinet fouragerer,
af Hornkvæg er her allermindst en Skok.

Her brøler Koen til mig; Tyren stønner
og brummer hult, det høres vidt og bredt,
og Svinet grynter, Faaret bræger mæt. –
Nu Hyrdens Raab henover Flokken dønner:
»Gaa Hjord! snart er det Aften! I skal hjem
til Nattelejet hist i Staldens Gem!«

Begiv dig til min Gaardsplads hen fra Baasen,
se alt mit Fjerkræ, hør dets Vingers Slag!
Her gaar min Ejendoms Bevogter, Gaasen,
her rapper Ænderne den hele Dag.
Og dér ved Gavlen ser du mine Duer.
Ak! Høgens skarpe Klo dem ofte kuer.

Mod Øst min Have er; i solmæt Luft
den breder ud et yndigt Blomstertæppe,
en dobbelt Fryd, thi vælge kan jeg næppe
imellem Synet og den søde Duft.
Her flammer Tulipaner og Papaver
i massevis, en tusindtunget Ild –
aa! denne Duft – paa en Gang stærk og mild –
ja, Blomster myldrer her i mine Haver.

Se Roserne i farveprægtigt Skrud,
som Sne, som Morgenrøde og som Flammer!
Naar Solens varme Straale Knoppen rammer,
Narcissus og sit Klædebon slaar ud.

*Iris, et innocuus plurimus igne crocus,
Lilia quid memorem patulis argentea labris,
Cuncta vel intactâ candidiora nive?
Quid stellas Hyacinthe, tuas, ac Pæonis ignes*

*Et quot delicias flos Amaranthus habet,
Allia, lactucas, betas, glomeramina crambes,
Asparagos, porrum sectile, pisa, fabas?
Quid pyra, poma, nuces, cerasque imitantia pruna,*

*Et quæ Thisbæo mora cruore rubent?
Quid cerasa et ribes, crispasque in sentibus uvas,
Milleque de ramis pendula corna suis?
Sic subitas mihi terra dapes, sic fercula promit,
Sic condimentum vile ministrat olus.*

*Horto vicinum tenerâ nemus arbore ridet,
Et facilem præstant obvia fraga dapem,
Gratæ hic lassato requies, ubi Sirius ardet,
Et mediò cespes dulce cubile die.*

*Grata hic, Aonius dum me rapit impetus, umbra
Dum Musa exiguum carminis aptat opus.
Et jam contemplor laxatas stipite frondes,
Et quales fundat silvula nostra comas,
Jam volucrum turbam, dum cantibus aëra mulcet,
Et sonat humanâ dulcius arte melos.*

*Mox libet herboso versare in cespite corpus,
Murmur ubi strepital lene fluentis aquæ.
Hic quoque piscina est. Hæc agmina muta
ministrat, Hæc dat squamigerum, quem vehit
unda, gregem,*

*Ergo ubi corticeis fluitarunt retia signis
Piscosas monstrat nostra culina dapes,
Gaudia diversas sic alternata per horas
Suppeditat cultis villula nostra locis,
Exhilaratque oculos vicini gloria campi,
Aura, hortus, collis, silvula, vallis, aqua.*

Se Iris mellem Crocus! Liljer hvide
som disse aldrig noget Sted man fandt,
se deres Bægre, uberørte, blide,
se Hyacinth, Pæon og Aramant!

Og gaar vi i min Køkkenhave ned -
se hvilke Løg og Purrer, Ærter, Bønner,
Asparges og Kaal, hvor alt sig frugtbart grønner
og voxer op i Overdaadighed!
Kom til min Abildgaard en Eftersommer,
og se, hvor Frugten tynger hvert et Træ,
fordi jeg sørged godt for Sol og Læ -
se mine Pærer, Æbler, Nødder, Blommer!

Se Morbær, rødmende af Thisbes Blod,
højrøde Ribs, sortskinnende Ceraser!
Her er Kornelbær, dér er tunge Klaser
af Druer, klatret op fra Tjørnens Rod. -
Saaledes billige og gode Sager
mig Jorden gi'r; jeg ikke Ofret vrager.

Og sikkert har du aldrig før set Mage
til disse Jordbær i min lille Lund!
Naar du er træet, saa hvil dig her en Stund;
bedst Hvilen er i Somrens varme Dage.
Om middagen jeg ligger her saa tit,
i Skyggen under Løvet; godt at være
her er, og særligt naar til Gaardens Ære
min Digtermuse gør mig en Visit.

Snart glædes jeg, naar Vaaren ud mig kalder,
at jeg skal se min Skov, dens ranke Væxt,
nu underlagt den varme Aarstids Text -
de brune Knopskæl, der mod Jorden falder.
Snart hører jeg saa glad paa Lærkens Sang,
mens højt den stiger op mod Skjyens Tinder;
snart lytter jeg, strakt ud i Græssets Fang,
til Aaens Mumlen, mens den sagte rinder.

Og se nu ogsaa her min Fiskedam,
hvis Bredder kranses tæt af gamle Pile,
i Vandet ser man Fiskeflokken ile
og springe muntert over Bølgens Kam.
Naar Nettet flyder godt ved Hjælp af Propper,
gaar i dets Masker Brasen, Karpe, Aal;
det nytter ej, de spræller stærkt og hopper,
snart pryder de mit Køkkens Offerbaal.

Saaledes vexler paa min lille Gaard
et rigeligt og herligt Maal af Glæder.
Til stadig Fryd er mig de kendte Steder,
der skænker Fristed mig fra Aar til Aar.
Min gode Mark, hvor Storken gaar bag Ploven,
Min Have, Højene, det staalblaa Vand,
mit Øjes Lyst, de slanke Træ'r i Skoven
helt ud til Klinten ved den hvide Strand.

Weddelovix 1696.

Veddelev 1969.

Arkæologisk sensation under Rømer-udgravning

I forbindelse med Ole Rømer-udgravningerne i Vridsløse Magle fandt man for få dage siden, hvad man mener er Danmarks ældste hestekranium - 4000 år gammelt.

»Viser pollen- og jordprøveanalyserne, at kraniet virkelig er 4000 år gammelt, er det en arkæologisk sensation«, siger Nationalmuseets repræsentant på stedet, Connie Hinsch, der sammen med museumsleder *Claus Thykier* står for udgravningerne ved Bartholin-familiens gamle lystgård, Pilegården.

Det var her, Ole Rømer havde sit værksted og sad og tilsleb linser til sine kikkerter, når han ikke betragtede stjernehimlen fra sit observatorium.

Af andre fund på stedet kan nævnes kridtpiber, potteskår og helt dagligdags ting, der fortæller om livet på den tid og giver et fingerpeg om forbindelseslinierne mellem de »fine« dvs. Caspar Bartholin-familien, professor Ole Rømer og de menige fæstebønder på egnen.

»Det er de helt nære ting, som i sig selv måske

ikke har nogen større værdi, men som vil kunne fortælle os noget om en ret udforsket tidsepoke«, siger Claus Thykier. På den tid ejede Københavns Universitet jorden omkring Vridsløse Magle. Den blev overladt til Bartholin-familien og professor Rømer, som så levede af afgifterne fra stedets fæstebønder. I Ole Rømers tilfælde gik hovedparten af disse penge til videnskabelige opdagelser, som i dag placerer Ole Rømers navn blandt de helt store danskere.

Udgravningen foregår med hjælp fra otte langtidsledige fra Tåstrup kommune og har således foruden et arkæologisk også et socialt sigte. Både Connie Hinsch og Claus Thykier håber, at udgravningen får lov at fortsætte også efter 1. januar, der er sat som en foreløbig termin. Der findes så meget jord omkring Pilegården og Rødkærsgaard, som kan fortælle nutidsmennesker om livet, som det formede sig i et gammelt bondesamfund.

Berlingske Tidende 23/11-83.

En uforglemmelig togrejse tværs over det kanadiske kontinent

Undertegnede og min hustru Florence, som jeg kalder Mimi, når hun er sød, og Viktoria, når hun ikke er det, fløj fra Boston til Montreal, hvor vi straks begav os til Royal Bank of Canada. Så snart vi havde fået vekslet vore amerikanske dollars til kanadiske ditto, skyndte vi os at trykke i elevatoren på den øverste knap, der bragte os op til Queen Elizabeth restauranten på 55. etage, således at vi kunne få stillet vor sult ved det overdådige smørgåsbord. Samtidig nød vi den storslåede udsigt over millionbyen ved St. Lawrence floden. Mætte og veloplagte tog vi derefter til den 300 år gamle l'Eglise Notre Dame i Montreals gamle bydel og beundrede dens imponerende overdekorationer af forgyldte træudskæringsarbejder. Montreal er sammen med Quebec fra gammel tid hovedsædet for den franske, katolske befolkning, hvad Quebecstatens bilnummerplader med inskriptionen »Je me souviens« - Jeg mindes - bærer vidnesbyrd om i et udslag af modsætningsforholdet mellem de to befolkningsgrupper. Den fransktalende befolkning i staten Quebec, hvor Montreal ligger, taler et mærkeligt, uforståeligt mumlefransk, som er

en blanding af de oprindelige emigranters middelalderfransk og senere engelsk påvirkning. I øvrigt står alt i Kanada skrevet på engelsk og fransk, hvad der giver een en fortrinlig lejlighed til at få genopfrisket sit franske.

Tilbage til Royal Bank of Canada trykkede vi denne gang i elevatoren (Ascenseur) på den nederste knap, som dumpede os ned i undergrundsetagen, nærmere betegnet Gare Centrale, hovedbanegården, hvor vi bordede det kanadiske transkontinentale tog, som på 3 dage via Ottawa, Toronto, Port Arthur, Winnipeg og Regina skulle transportere os 3.500 km til Calgary i staten Alberta. Pladsforholdene var så trange i vor kupé, at man vanskeligt kunne komme forbi hinanden, når køjerne var slået op. For at undgå vrøvl skyndte jeg mig derfor at kravle op ad stigen til den øverste køje.

Vi passerede bjerge og floder, kæmpemæssige skove, utallige skovomkransede søer og de vide præriers uendelig gule hvedemark, hvor høsten var i fuld gang. Vi tilbragte megen tid i den komfortable observationsvogn. Betagende var strækningen nord om Lake Superior, verdens

største ferskvandsreservoir, hvor jernbanen i stor højde op ad stejle bjergvægge følger kystlinien med pragtfulde udsigter ud over søen med de mange skovbevoksede øer. Vi undrede os over, hvad formålet kunne være med omfattende trådarrangementer ovenover jernbanesporene op ad de stejle bjergvægge? Vi fik at vide, at det er for at forhindre afsporinger efter sne- og stenskred. Ethvert bombardement ovenfra vil udløse alarmsignaler langs banelegemet og advare tog om, at der er fare på færde, så de kan ned-sætte farten, holde skarpt udkig og være klar til at slå bremserne i.

Et 3 timers ophold i Winnipeg tillod os at tage på en rundfart per dobbeltdækker London bus, hvis ukrainske turistfører sprækkede interessante oplysninger med mange vittigheder for viderekomne som f.ex. A guy walked into a fish-and-chip joint and asked the man: »Are you the fish fryer?«. »No«, the man replied, »I am the chip-monk!«. Man der var også den gamle vits fortalt af hendes 6-årige søn, som hun havde med sig på forsædet, om »hvorfor hønen løb over vejen?«. Da ingen åbenbart ville træde i spinaten, fik drengen glædestrålende lov til at fortælle os, »at det var for at komme over på den anden side af vejen«. Vi fik også en sejlads på Red River med Kanadas største floddamper, med hvis kaptajn med det gode danske navn Pedersen jeg fik mig en sludder.

Winnipeg (indiansk ord for mudret vand) er staten Manitobas finanscenter og hovedstad og besidder nogle af verdens største fødevarerborser, derunder hvedebørsen. Imposant var parlamentsbygningen samt kvarteret med adstagede, viktorianske rigmandspaladser, som ingen længere har råd til at bo i. – Fra Calgary kørte bus os op til Lake Louise i hjertet af de kanadiske Rocky Mountains, hvorom opdagelsesrejsende Tom Wilson i 1884 skrev i sin dagbog: »As God is my judge, I never in all my explorations saw such a matchless scene. On the right and left forests that have never known the axe come down to the shores, apparently growing out of the blue green water«. Han opkaldte søen Emerald Lake, men den blev senere omdøbt til Lake Louise til ære for enkedronning Victorias datter.

Ved ankomsten til luksushotellet Chateau Lake Louise begik Florence den genistreg, at hun begav sig ned til hotellets tøjvaskerum, fodrede vaskemaskinen med fire 25-cents (quarters) og stoppede vort snavsede tøj ind. Da maskinen omsider havde vasket og skyllet færdig, opdagede hun, at hun havde glemt at hælde sæbe i maskinen eller, rettere sagt, troet, at det sørgede maskinen selv for. Da hun imidlertid ønskede i

hvert fald at få det våde tøj tørret, stak hun tilligemed to 25-cents i tørremaskinen, men da hun havde glemt et par sokker, måtte hun atter åbne maskinen, som derefter forlangte at få yderligere to 25-cents. På det tidspunkt var hun ikke alene løbet tør for 25-cents, men havde også opgivet ævret, hvorfor hun styrtede op på værelset for at blive trøstet af sin altid forstående mand. Det hjalp at sidde ved vinduet et stykke tid og nyde den skønne udsigt til bjergene, søen og gletcheren.

Vi roede i kano over søens smagradgrønne, iskolde vand op til gletcheren. Mens vi klatrede op ad bjerget, hørte vi et buldrende brag. Det var en lavine. Heldigvis blev ingen af os ramt eller begravet under snemasserne. Lavineskred sker dagligt i disse snetoppe bjerge.

Derefter fortsatte busturen til Columbia Ice-fields, verdens største isophobning syd for polar-cirklen, bortset fra Grønlands indlandsis. En specialkonstrueret bus med ekstraordinær gearkasse og 6 kæmpemæssige traktorhjul – den eneste bus i verden, som med fuldt læs kan forcere en bakke på 43 graders stigning – slæbte os op på selve gletcheren.

Næste punkt på dagsordenen var Sunwapta og Athabasca Falls, hvor Athabasca floden skummende af raseri tvinger sig vej gennem snævre klippespalter. Stednavnene er indianske. Mount Robson, bjergkædens højeste tinde, åbenbarede sig for vore øjne i sin fulde snedækkede pragt, et fænomen, som kun finder sted i 14 dage ud af 365. – Næste overnatning var Jasper Park Lodge ved den smukke grønne bjergsø Lac Beauvert midt i ski-, golf- og bjergbestigningseldoradoet Jasper National Park, omgivet af snetoppe bjerge, hvor vi hvilede ud et par dage. – Derefter fortsatte busturen ned gennem Fraser flodens snævre bjergkløfter. På floden så vi flere pramme fyldt med fargladede turister, som i voldsom fart drev med strømmen ned ad floden – en ikke helt ufarlig sport. Vi forevistes en energibesparende tovfærge, som drives frem og tilbage over floden af strømmen. Endvidere sammenløbet, hvor Thomson flodens grumede vande mødes med Fraser flodens krystallklare. Videre gik det nedover forbi »Devil's Wash« og »Hell's Gate« til Vancouver, British Columbias hovedstad, hvor vi trætte og mætte af indtryk blev indlogeret på det elegante Bayshore Inn.

Næste dag gik rundfarten til den smukke, højtliggende Stanley Park med dens lunde af cedertræer og sequoia kæmpefyrr tillige med en køretur op ad den idylliske kystvej nord for byen. Rundturen sluttede af med, at vi blev sat af i Vancouvers store kineserby og overladt til på

egen hånd at gå på opdagelse. Mig bekendt blev ingen af selskabet »shanghai'et«. Den følgende dag benyttede vi til at besøge Vancouvers akvarium, hvor det var en oplevelse at se dresserede killer whales = spækhuggere, hver vejende cirka 25 tons, springe lodret op af vandet, svæve frit i luften og derefter tage sig et kæmpemæssigt sidelæns maveplaster, således at vandet sprøjtede højt op over den tætbesatte tilskuerarena. Det er dresserede tandhvaler, hvad man fik demonstreret ved, at dressøren uskadt kunne stikke sit hoved ind i deres med meget skarpe tænder forsynede gab. - Uforglemmelig var færgeturen frem og tilbage mellem fastlandet og Vancouver Island gennem stræder og mellem skovbevoksede øer med en underskøn solnedgang. Aldrig før i mit liv har jeg set så mange smukke blomster som i Minter Gardens nær Vancouver og Butchart Gardens nær Victoria. Højest interessant var Victoria Provincial Museums samlinger af oldsager fra forhistoriske indianske kulturer, derunder indianernes primitive hvalfangststudstyr.

Tilbage gik nu rejsen igen med toget til et par dage i Banff Springs Hotel (770 værelser) og rundtur til bjørnes, rådyrs, elges, bæveres, bjergfårs og bjerggeders tilholdssteder. Undervejs passerede vi det pas over Rocky Mountains, hvor jernbanen i 1866 blev lagt, og som fik navnet Big Hill. Big Hill var så stejl, at de tungeste godstog med tømmer, malm, fosfor, hvede osv. måtte have op til 14 damplokomotiver for at kunne forcere »bakken«. Denne situation resulterede senere i, at man med hjælp fra svejtsiske ingeniører, som havde bygget St. Gotthard tunnelen, konstruerede nogle af verdens længste tunnelspiraler inde i bjerget, som vi nu gennemkørte i lampelys. Disse tunnelspiraler udjævnedes stigningen så meget, at de længste godstog i dag på op til 200 godsvogne klarer »bakken« med 1-2 diesellokomotiver i hver ende og en datavogn midt i toget, der gør det muligt for een lokomotivfører at dirigere hele det kæmpemæssige tog. Et møde med et af disse lange godstog synes at være en evighed, og man drager et befrielsens suk, når den sidste vogn har passeret. I Banff nåede vi at tage svævebanen op til Sulphur Mountain i strålende solskin og overvældende udsigt over Rocky Mountains højeste bjergtinder kompasset rundt. Rommen kunne man så slå i glasset i baren deroppe. Startskuddet til turens sidste etape blev, at vi i Banff atter bordede det transkontinentale tog, som kørte os hele den lange vej tilbage til Montreal, så vi kunne nyde det hele i da capo modsat rækkefølge.

Som følge af, at toget var en halv times tid forsinket ved ankomsten til Montreals Doval lufthavn, var vort fly til Boston fløjet. Næste flys overtrykssystem var i uorden med det resultat, at vi blev holdt siddende i flyet et par timers tid på startbanen, indtil alle var ved at dø af ked-somhed og mangel på frisk luft, inden flyturen omsider blev annulleret. Tredie fly afleverede os i Boston's Logan lufthavn en halv times tid før midnat, således at vi måtte overnatte på Hilton for uforudsete 88 \$. Da vi næste morgen nåede frem til busstationen, nåede vi lige at se bagenden af vor bus til Cape Cod, som kørte for næsen af os. Efter et par timers ventetid afleverede næste bus os endelig i Hyannis busstation, hvor den ellers altid ventende taxi selvfølgelig kørte bort for næsen af os, men vi fik da omsider tilkaldt en anden, der bragte os frelst hjem til vort hus i Centerville. Hermed var vore muligheder for at komme for sent faktisk udtømt.

Måske var disse småuheld på hjemturen ikke den værste måde at blive bragt tilbage til dagliglivets realiteter på. That's the way the ball bounces! - - -

Glædelig jul og godt nytår!

Frank Horn (S 29).

Soranske dødsfald

KURT SCHIØTT HANSEN (S 47)

21. februar 1927 - 8. november 1983

HENNING LUND (R 48)

18. februar 1931 - 10. november 1983

CHRISTIAN ZACHO (S 49)

4. februar 1931 - 24. november 1983

MOGENS WITTUSEN (R 37)

28. august 1920 - 7. december 1983

Soranerslips

fås nu i

sort, gråt og mørkeblåt.

Pris 65 kr. - frit tilsendt.

Blazermærket i fornem kvalitet ligeledes 65 kr., frit tilsendt.

Send check til

*adjunkt T. Funck-Petersen,
Klosterporten, 4180 Sorø.*

Nye Soranerbiografier!

Spørgeskemaer til SORANER-BIOGRAFIER 1951-1972 står nu foran udsendelse, og vi håber i den forbindelse på medlemmernes udstrakte hjælp.

Det er vores ambition at kunne sende bogen ud i løbet af 1986; men skal det kunne lade sig gøre at indsamle og redigere oplysningerne og få bogen trykt og indbundet inden da, er der brug for meget mere end passiv sympati fra medlemmernes side.

For det første beder vi indtrængende alle medlemmer fra de nævnte årgange om at udfylde og returnere skemaerne *hurtigst muligt*.

For det andet beder vi lige så indtrængende medlemmerne om at hjælpe os med adresser på de gamle skolekammerater, der ikke er medlemmer. Ganske vist har vi en del aktuelle adresser; men vi mangler stadig mange. Send os adresser på de gamle soranere fra de nævnte årgange, du kender til! Send os adresselister fra realist- og studenterjubiler! Og gør det venligst hurtigst muligt!

Alle vil blive omtalt med de offentligt tilgængelige oplysninger: fødselsdato, afgangsklasse og -årgang, stillingsbetegnelse og adresse. Men vi vil bede dem, der måtte frabede sig omtale derudover, om under alle omstændigheder at svare. Det sparer os for at måtte vente forgæves på oplysningerne, at rykke o.s.v.

Med venlig hilsen

Paul Rantzau / Per Salling.

Alle henvendelser bedes rettet til:

Paul Rantzau, Bülowsvej 24 B, 1870 København V.

Plant et træ-kampagnen i Sorø

Plant et træ-kampagnen er ved at ebbe ud.

I Sorø lykkedes det Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite at få lov til at plante et lindetræ i bibliotekets nye smukke, men noget sterile gård.

På grund af diverse forviklinger stod formanden en dag i november med en flot ungarsk lind - *Tilia tomentosa* - men hvem skulle have den?

Valget faldt på Akademiet - dels var et lignende træ i Akademihaven («Trines Træ») faldet i en storm, og dels var der et slip i rækken af træer foran alumnaterne, så nu står det på Store Plads foran Heises Hus.

Akademigartner Hans Schwartzbach ser (foto H. Beck) tilfreds ud, og rektor Erling havde godkendt og takket.

Halfdan G. Beck (S 23).

P.S. Hvem ved, hvem Trine mon var?

Soranerfrokosten den 1. december 1983

Det var jo nok i forventning om at indlede julefrokosternes række på festlig vis, at der troppede ialt 27 gammelsoranere m/k op, fordelt på årgangene 1909-73; anretningen var roastbeef med gemyse og nogle særdeles fine ovnbagte kartofler; det var fint og veltillavet, men julefrokost havde det nu ikke noget at gøre med! Thyge Winther-Jensen (næstformand S 54) mindedes baronens sig nærmende 299 års dag og bød velkommen, med henvisning til jul og julestemning. For ham havde der altid været en særlig julestemning i Chr. Wilsters »Før var der på Dansk knap skrevet en Bog ...«, ikke på grund af indholdet, men fordi den (i hans tid) var den sang, man sang til morgensang den dag, man rejste på juleferie ... hvorpå han lod uddele teksten, kopieret fra Lovsangsbogen!

Der var ingen indbudt taler, men da maden var nedsvælget, lagde Mitens (S 41) for med en færøsk »kvæde« om slægter, som havde gået på skolen i 3-4 generationer; eksemplet var selvfølgelig hans egen familie (Effersøe), hvor den første kom ind i 1867 og den seneste gik ud i 1942 – så da Mitens ankom i 1938, blev han modtaget af rektor næsten som en af familien. (»Slæveren« havde gået i klasse med en Effersøe!).

Svend Clausen (S 25 og æres) henlede opmærksomheden på den gamle serie »Memoirer og breve« (udg. af Rist), hvor der findes et bind af og om Johan Bülow (årg. 1771), der var på Akademiet i 3 år og altid mindedes sin Sorø-tid som sit livs lykkeligste. Bülow var lærer for kronprins Frederik (d. sjette), fik senere Sande-rumgård på Fyn, endte som ridder af Elefanten og testamenterede sit værdifulde bibliotek og breve til Sorø Akademi.

Så sang vi »Før var der ...«, og Boisen (S 27) kunne fortælle, at den afsang han altid, når han var i Bergen, foran Holbergs statue – solo! mens familie og venner gemte sig bort! Boisen havde i sine drengear sunget sopran i kirken, men måtte dog svare nej til Clausens spørgsmål, om han også (!) havde siddet bag orglet og spillet whist. (Boisen spiller nemlig ikke whist!).

Af frokostbordets mere tilfældigt opfangede samtale fremgik det, at 58-erne havde haft en meget vellykket 25 års sammenkomst i forbindelse med translokationen: – at den første af Tholls (R 33) familie var kommet ind på skolen i 1590'erne; – at Wilhelmsen (R 36) og Saxtorph (S 40) som skolesøgende havde en masse fælles at fortælle hinanden, måske mere om byen end

om skolen; – og at der er en revision og udvidelse af »biografierne« på vej for årgangene 1951-70.

Ud over de nævnte var vi: æresmedlemmerne Krog-Meyer (R 09) og Kamman (S 27), samt Suhr (S 14), fru Boserup, Schrøder (S 25), Kongsted (R 26), Gudmund Magnussen (S 26), Fink og Frandsen (S 27, der var altså 4 × 27 ialt), Jepsen (S 30), Waagstein (S 31), Jørvang (S 37), Rantzau (R 37), Hørby (S 38), Harlang (R 45), Landschultz (R 57), Kopp, Palm og Sparrevohn (R 58), Bodil Wille Møller (S 66) og Per Salling (S 73).

Mere end halvdelen af os fortsatte et par timer på *Pretoria*.

N. Sx.

Soranerfrokoster i Allégade 10 den første torsdag i hver måned kl. 12,15

Efter aftale med værten er standard-serveringen ændret en smule. Hvis man ikke ved fremmødet giver udtryk for sær-ønsker, vil man få serveret sild (2 slags), én slags kød (fx. landskinke, paté eller lunt, hvad værten kan tilbyde den pågældende dag) og ost. Prisen for serveringen er 60 kroner.

De øvrige priser, der kan have interesse for frokostspisere, er: øl 14,-, snaps 14,-, kaffe 12,-, vand 10,-.

Og så sku' jeg hilse fra værten og sige, at selvfølgelig kan man da altid finde ud af det, hvis der kommer et par ekstra, som ikke har nået at melde sig til; men det er ved at tage lidt overhånd nu. Ved de sidste frokoster har der kun været ca. 2/3 af de tilstedeværende, der var tilmeldt! Da tilmelding jo er en forudsætning for, at tjeneren kan have dækket bord, når vi kommer, og for, at køkkenet kan disponere nogenlunde præcist (og dermed holde prisen nede på det yderst rimelige niveau), må vi holde fast ved, at *hovedreglen er, at man til velser sig direkte til Allégade 10 på tlf. 01 - 21 14 92 senest samme dag kl. 11!*

Og *undtagelsen* er så, at man glemmer eller får en pludselig indskydelse, eller hvad ved jeg. Tak!

Per Salling.

Noget om soranerfrokoster

Kære Svend Clausen!

Tak for dit lille hip til mig i referatet af novemberfrokosten! (Ja, jeg vover jo ikke længere at give udtryk for mild irritation over for gamle soranere, der er (mindst) 46 år ældre end jeg selv. Jeg har i øvrigt senere, på Prætoría, drøftet en vis sag med Mogens Boisen, og selv om vi ikke blev helt enige, er vi dog hørt op med at bære hinanden med vort indre ubehag!).

Men det var om disse hersens frokoster – her under om talerne. Altså: at soranerfrokosterne – herunder også novemberfrokosten – falder på den første torsdag i måneden, bør vel efter gu' ve' hvor mange år ikke længere kunne overraske nogen, heller ikke, selv om datoen ikke er præciseret. Og at decemberfrokosten traditionelt er julefrokost, tør man vel næppe vove at påpege! At der (på bestyrelsens foranledning) ved julefrokosten serveres lidt ekstra lækker til en begrænset merpris, bør vel være en selvfølge, der ikke kræver særlig ståhej – sådan har det i hvert fald været i de 10 år, min soranske hukommelse rækker tilbage. (Se annonceringen af de sidste mange julefrokoster!).

At frokosterne skal have udstrakt foromtale med menukort, interview med den ventede taler og hvad ved jeg, vil jeg protestere imod. Selvfølgelig skal mad (og pris) da være i orden – det tilrettelægger formanden eller en anden fra bestyrelsen regelmæssigt med etablerementet – og selvfølgelig skal der da som hovedregel være en taler, annonceret i god tid. Men *det væsentligste ved frokosterne må være det almindelige samvær*; det er det, man kommer for at være med i, og det er vel uafhængigt af de førnævnte faktorer!

At jeg af og til har annonceret talere for sent – et par gange med »hjælp« af sætternissen – kan selvfølgelig være irriterende for redaktør, taler og frokostdeltagere, og jeg prøver at forbedre mig. Men dels må vi også fremover respektere, at enkelte talere først vil kunne give tilsagn i sidste øjeblik, og dels vil jeg altså advare imod, at man gør denne side af frokosterne til noget absolut centralt. Det er vigtigt, at der er en taler – som regel, i hvert fald – og at han så vidt muligt er annonceret i god tid; men det kan ikke være *det vigtigste!* Det bør kritikken afpasses efter.

Venlig hilsen

Per Salling.

Oplevelser i Kina

Af Kresten Thor Nielsen (S 69)

(Fortsat)

Da jeg kom hjem, fik jeg efterhånden ideen til at blive repræsentant for nogle firmaer i Kina. Nu er nogle danske firmaer jo repræsenteret i Kina. ØK har kontorer i Peking og Shanghai, og de er agent også for danske firmaer.

Jeg satte mig for at gække hen og gøre ligeså under mottoet: Pas på, ØK, her kommer Nielsen.

Jeg fik snakket med Industrirådet og med Udenrigsministeriets handelsafdeling og med nogle danske firmaer, der handlede med Kina. Og så tog jeg derover igen for at læse videre og for at se, hvad der skete. Der skete ikke noget. Det klappede ikke i brevkassen med ordrer – jeg hørte ikke en lyd. Og efterhånden gik det op for mig, at firmaerne ikke havde brug for mig – de klarede sig selv. Altså måtte jeg bevise, at de havde brug for mig – og så vidt jeg kender den verden, gjaldt det om at vise, at de kunne spare penge ved at bruge mig.

Så gjaldt det bare om »tilfældigt« at løbe ind i firmarepræsentanterne, mens de var i Peking og tilbyde at lette dem med alle deres problemer – og foreslå nye fremgangsmåder til at komme i gang med noget nyt: Hvordan får man fat i nye kunder, osv., osv., hvilket nok kan være et problem i et land, hvor der ikke engang fandtes en forståelig telefonbog. Telefonbøger fandtes der, mens dels var de på kinesisk, og dels var de »neibu«, hvilket betyder »til intern cirkulation« – må ikke udleveres til udlændinge og andre suspekte individer.

Det gjaldt også om at hitte ud af, hvornår firmaerne kom, og hvor de skulle bo. Det første problem kunne klares, der er ca. 10 danskere foruden studenterne i Peking – og ting rygtes. Det var straks vanskeligere at finde ud af, på hvilket af Pekings 8 hoteller firmarepræsentanterne boede. Det ved repræsentanterne heller ikke selv, før de bliver placeret på hotellet af den kinesiske værtsorganisation – og somme tider bliver de aldrig klare over, hvor det egentlig var, de boede.

Udlændinge i Peking opfører sig imidlertid temmelig forudsigeligt: Jeg fik et telegram fra direktøren for et danske forlag: »Glæder mig til at se dig ved åbningen af udstillingen den 2. november« – Færdig-slut – intet kløkkleset og ingen adresse. Nu vidste jeg, at der tidligere havde været en bogmesse på Kunstmuseet i Peking – og at den slags åbner kl. 9 om morgenen. Så kl. 9 stod jeg uden for Kunstmuseet.

Foran de fleste offentlige bygninger står der

en soldat fra Folkets Befrielseshær med skildrehus og gebøs og flade gummisutter. De ser fredelige ud og er det også. Der er ikke rigtig militær anstand over dem: De gaber og keder sig bravt, og om sommeren sætter de en rød- og hvidstribet parasol op, så de ikke går omkuld i heden. Vagtskur og rød/hvidstribet parasol giver sceneriet et vist anstrøg af ishus.

Soldaternes opgave er at kontrollere, at uvedkommende ikke kommer ind. Ser man søgende ud, beder de om en passerseddel – men ser man udenlandsk og især selvskikker og målbevidst ud, spørger de ikke om noget. – Et af mine venner præsterede at komme ind og se den balsamerede formand Mao i hans mausolæum på et dansk kørekort. Af og til går vagtposten hen og kigger på skiltet foran porten for at huske, hvad der er for en bygning, han bevogter.

Den gode vagt anede ikke, om der var nogen udstilling den dag, men ved at forevise ham telegrammet på dansk kom jeg ind.

Indenfor viste det sig, at der skulle være bogudstilling, men først kl. 15. Næste opgave var derfor at finde direktøren i et af Pekings 8 hoteller. Udlændinge i Peking opfører sig som sagt ret forudsigeligt, så kl. 10 parkerede jeg mig med en øl og en avis i baren på Peking Hotel – og 1½ time efter kom direktøren. Han vidste ikke i hvilket verdenshjørne, han boede, men havde taget en taxa til Peking Hotel, fordi han havde hørt, at man der kunne få gin og tonic. Så man kan altså finde nyankomne udlændinge blandt Pekings 8 millioner indbyggere – under forudsætning af, at de med jævne mellemrum trænger til en lille en.

Et af de vanskeligste problemer for udenlandske firmaer er at opretholde kommunikationen med kineserne. Der er den ofte fortalte historie om det amerikanske firma, der for ikke så længe siden modtog svaret: »Angående Deres telex fra 1978«. Det fungerer simpelthen ikke. Kineserne svarer ikke på breve, formentlig fordi brevene skal skrives på engelsk, de sender ikke telex'er, formentlig fordi de sidder og overvejer, om meddelelsen er tilstrækkelig vigtig til, at den kan retfærdiggøre udgiften. Men først og fremmest fordi den kinesiske end-user p.gr.a. statshandelns organisation med centrale im- og eksportkorporationer meget nødig sætter sig i direkte forbindelse med den danske eksportør. Eventuelle meddelelser skal gå over korporationen, hvor man til gengæld meget nødig befatter sig med småting.

Et kinesisk hospital havde købt et hjertemasageapparat af et dansk firma. Hospitalet havde handlet på egen hånd og købt instrumentet di-

rette af firmaet på udstillingen i Peking udenom dens statslige korporation. – Det er knapt så godt, men det kan dog lade sig gøre. – Det danske firma vidste godt, at instrumentet ikke fungerede 100 % tilfredsstillende, men hospitalet ville have det her og nu, og så lovede firmaet at sende et nyt, hvis hospitalet fik problemer med det gamle.

I sommeren 82 var jeg et smut hjemme, og her bad firmaet mig om at kontakte hospitalet og spørge, hvordan det gik. Jeg ringede. Kinesiske telefoner er en interessant oplevelse, modtageren præsenterer sig aldrig, men brøler bare »hallo«, og da fejlkoblingerne er hyppige, kan indledningen godt tage sin tid. Jeg ringede som sagt og fik en aftale med hospitalet og trillede derned på min cykel. Efter en hel del løben rundt blev jeg omsider vist ind i et kontor, hvor der sad 6 hvidkittede personer – en haglbyge af spørgsmål. Sådan en samtale efterlader en sveddrøppende, fordi det er ligesom at stå med en ketcher og 6 personer, der kaster bolde. Men det gik, og efterhånden faldt der ro over forsamlingen, og et billede af en typisk kinesisk administrationskrusedulle tegnede sig: Instrumentet fungerede ikke. Hospitalet måtte ikke skrive til Danmark – det skulle gå over korporationen. Korporationen var vældig sur, fordi hospitalet havde handlet på egen hånd, og insisterede på, at den skulle modtage et nyt apparat, før den ville ekspedere det gamle apparat til firmaet i Danmark, som ikke ville sende et nyt apparat, før det havde fået det gamle fra hospitalet, som ikke måtte sende det gamle osv. Alle sad og ventede på, at de andre skulle foretage sig noget, så derfor skete der intet. Jeg kunne altså opløse krussedullen, og så blev hospitalet og lægerne glade, stemningen lidt mere afslappet og konverserende, og det hele sluttede med følgende spørgsmål fra en af lægerne: »Sig mig en gang, sælger dit firma ikke andre apparater?«. »Jo, da, naturligvis!«, Jamen, kan du så ikke bede dem sende os nogle brochurer?«. Jo, da, selvfølgelig. Har I da tænkt jer at købe flere instrumenter?«. »Jaah, nåah, neej – men forstår du, vi er nogle stykker, der samler på frimærker!«.

Historien er ret karakteristisk for visse kineseres afslappede holdning til det brølede kapitalistiske erhvervsliv, og for deres viden om samme erhvervslivs elementære funktionsmåder. Jeg kunne derfor foreslå det danske firma, at de ansatte en kontorelev til at slikke frimærker frem for at benytte en stempelmaskine – og således bidrage til en sænkning af arbejdsløsheden.

Samme firma solgte sengeovervågningsudstyr til Friendship Hospital i Peking. Jeg besøgte

hospitalet for at høre, hvordan det gik – og det gik knapt så godt, for der var en dippedut, der ikke opførte sig, som den skulle. Dippedutten – det hedder en integreret kreds – skulle erstattes af en ny, og da dette faldt ind under den et-årige servicegaranti, var hospitalet i sin gode ret til at forlange dippedutten erstattet.

Hospitalet havde skrevet via korporationen til det danske firma, man havde aldrig fået svar. Danske firmaer har til tider også vrøvl med kommunikationen. Hospitalet var altså lidt mopsed, og her kommer så rykkeren, som jeg oversatte fra kinesisk til dansk for firmaet:

Ærede hr. direktør!

Vort hospital indkøbte i december 1981 et 'complete four bed intensive care unit with central nurse station' fra Deres ærede firma. Det fungerede indtil maj måned d.å. (dvs. 1982). En undersøgelse viste, at IC 512 var beskadiget. Eftersom vort hospital ikke har denne del, kan vi ikke reparere apparatet. Vi anmoder Dem om at løse dette problem så hurtigt som muligt. De to sengeinstrumenter har været i stykker i ret lang tid. Vi har gennem National Chemicals Import & Export Corporation skrevet et brev til Deres ærede firma, men har endnu ikke modtaget et svar. Nu har vi bedt hr. Kresten Thor Nielsen om at hjælpe i denne sag.

Hermed udtrykkes tak for Deres firmas og hr. Kresten Thor Niensens entusiastiske hjælp.

Vi benytter os af denne lejlighed til overfor Dem at gentage forsikringerne om vores højeste agtelse.

Brevet er skrevet den 29. oktober 1982 – hospitalet har ventet i 6 måneder – det kan man kalde en høflig rykker!

Jeg fremskaffede dippedutten, de kinesiske teknikere reparerede instrumentet, og jeg modtog et brev, der bekræftede, at apparatet fungerede. Brevet fortsatte:

»Under reparationen har vi nydt udstrakt støtte fra Dem og det ærede firma; for det udtrykker vi overfor Dem og gennem Dem overfor det ærede firma vores respekt og taknemmelighed. Vi håber fremover fortsat at kunne nyde godt af Deres støtte og således bidrage til udviklingen af venskabet mellem vore to lande«.

Som man ser, kan udskiftningen af dippedutter i sengeovervågningsudstyr altså have langtrækkende politiske perspektiver!

Man må som udenlandsk forretningsmand lære at tilpasse sig kinesernes efter vore begreber utåleligt langsomme livs- og arbejdsstil. Vil man introduceres for den – eller går man rundt i den illusion, at man har vænnet sig til den, bør man tage sig en cykeltur langs Peking's gader – det er lærerigt og en god indikator for, om man kan holde til mere, eller om man måske skulle begynde at vende næsen hjemefter. Det skal her bemærkes, at kineserne cykler afsted med en gennemsnitsfart af 12 km i timen, og at der er 3-4 cykler ved siden af hinanden, som snirkler ud og ind efter ikke nærmere specificerede retningslinier.

Vor energiske forretningsmand smider sig ud i virvaret – og suser glad af sted med jævn dansk cykelfart: 18-20 km i timen. Derved tvinges han ud i bilbanen mellem busser, hestevogne og vensstrevende cyklister – det glade, trafikale anarki. Der kan nu ske 3 ting:

1) han bliver brandritteret, bryder sammen og holder sig langt fra cykleriet og kinesere, og fører herefterdags en hensygnende tilværelse i barren på Peking Hotel – blandt venner kaldet »the Zoo«. 2) han lærer at indordne sig i rækkerne og at køre 12 km i timen og rette sig efter de trafikale regler, som helt sikkert eksisterer, men som bare er forskellige fra vore og derfor svære at få øje på. 3) han prøver at lære kineserne vore trafikregler og transporteres hjem efter en måned med mavesår og forhøjet blodtryk.

Scenen er en bank i en by ved havet den 1. januar i år. Jeg er ude at rejse, og på grund af forskellige forsinkelser er jeg ved at løbe tør for penge og må derfor ty til reserverne i form af rejsechecks for overhovedet at kunne betale hotelregningen. Jeg går ned i hotellets bank lørdag eftermiddag for at veksle. Klokken er lidt over fire, og banken har netop lukket for udbetalingen, så de beder mig komme igen i morgen.

Den hærdede Kina-farer spør'r mistænksomt: »Jamen, har I åbent i morgen – det er jo søndag?« – Tiske-hviske-tiske-hviske: »Naaj, vi holder lukket om søndagen – men prøv i hovedbanken, den ligger i Zhongshan gaden«. Den hærdede Kina-farer spør'r igen mistænksomt: »Er der da åbent i hovedbanken om søndagen?«. Pause: »Naaj, de holder osse lukket om søndagen«. – Den slags episoder opstår tit og er med til at gøre livet surt for den udenlandske forretningsmand – hvis han altså ikke vælger at more sig over dem. Det kan imidlertid være svært i længden, og når disse i og for sig uhåndgribelige irritationsmomenter har hobet sig op, skal der kun en lille, men konkret ting til, før kedlen eksploderer.

Ved en middag i den russiske restaurant havde en dansk forretningsmand bestilt bl.a. tomatsalat. Tjeneren serverede imidlertid agurkesalat, og jeg så forbløffet til, mens vor mand blev helt rød i hovedet, rejste sig op, greb fat i bordkanten og væltede det hele omkuld. Næste dag tog han hjem. Det går ikke altid så galt – trods alt er det nu sjældent, at firmarepræsentanter bliver mere end en uge, og det er begrænset, hvor stort tryk- ket kan blive på så kort tid, og det er ikke altid, at systemet er stivbenet – man kan også udvise stor smidighed:

Et dansk import-firma bad mig skaffe nogle vareprøver på rygsække i kanvas – firmaet sendte ovenikøbet en fotokopi med en af de ønskede rygsække. Det var sådan en army-grøn én med to aflange sidelommer og en bred midterlomme. De tre lommer sad i samme højde. Ved mødet med eksportkorporationen fik jeg efter megen snak frem og tilbage at vide, at korporationen allerede havde en agent i Danmark, der ovenikø-

bet var eneforhandler af netop den rygsæk. Korporationen beklagede meget, men man var bundet af denne aftale. Så fulgte der lidt almindelig tesnak om vejr og vind – og lidt om rygsække, og til slut bad korporationsmanden mig komme igen om en uge, så skulle han se, om han kunne finde en løsning på problemet.

Ved næste møde lå der en rygsæk på bordet. Den var army-grøn, havde to aflange sidelommer og en bred midterlomme. Den lignede til forveksling den anden. Bortset fra en enkelt detalje. Midterlommen var rykket 2 cm ned, så lommerne ikke længere sad i samme højde. Og man havde givet den ny kreation et andet serienummer. Rygsækken var ikke længere omfattet af eneforhandlingsaftalen – og nu var man klar til at handle. Som en af mine venner bemærkede: Hvordan kan kineserne undgå at tænke kapitalistisk, når deres cykelklokker lyder som kasseapparater!

»Jul i Sorø« 1983

Som nævnt i decembernummeret har Oscar Lünnell efter 30 års redaktion og udgivelse af Jul i Sorø trukket sig tilbage og overgivet ledelsen til »Foreningen Jul i Sorøs Venner«, der ikke træder frem med navne, selvom man lokalt nok ved, hvem det er! Peter Stubtoft står for layout og tilrettelæggelse, og det trykkes af Carsten Fink og Co., Sorø.

Opsætningen er den moderne i moduler, som det hedder, det giver mere luft i bladet, men til gengæld bliver der mindre stof på samme plads. Illustrationerne er også blevet større. Annoncestøtten er imponerende, selvom der godt kunne blive plads til nogle flere på de tomme pladser.

Forsiden i farver: Heinrich Hansens stemningsfulde billede af en barnedåb i Sorø Kirke, der beror på Århus Kunstmuseum, er lokalt velkendt fra L. A. Balslevs bog om Sorø Kirke. Personernes dragter på billedet fører tanken hen på Frederik den Tredjes tid, selvom det er malet i 1855, og det er et godt blikfang, kendetegnende for Sorøs historiske fortid.

Den traditionelle gejstlige indledning om julens budskab er i år afløst af en verdslig af den tidligere udgiver, der bl.a. citerer Mylius Erichsens version af: Glade jul, dejlige jul.

Kongskilde Friluftsgård, der er en nyskabelse i Danmark efter svensk mønster, skildres i en fyl-

dig artikel. Det er et meget prisværdigt initiativ og giver muligheder for udnyttelse af de store fredede områder omkring Tystrup sø ved at yde husly og bespisning til de besøgende. En rundtur i Sorø med bevaringsforeningsformanden er også med, der uddeles ros og ris til borgerne og byrådet, ris for Søndergade og ros for Søgade.

Sorø Akademis skovdistrikt belyses historisk gennem de sidste 200 år af skovrider Jørgen Bruun. I en artikel om Sorø Store Ladegård blander forfatteren to landsbyer Slagelsebo og Slagelseville (= Slaglille) sammen. Det er Slagelsebo, der lå der, hvor Store Ladegårds bygninger nu ligger, som Absalon skaffede Sorø Kloster ved et mageskifte med Valdemar den Store, mens ejendommene i Slaglille, som Absalon også skaffede klostret senere, hurtigt gled ud af dettes besiddelse og først kom under klostret igen ved det store mageskifte med Roskildebispen i 1414.

I en artikel om Sorøs tre offentlige haver, hvoraf konturerne jo endnu kun anes i de to: rådhushaven og amtsgårdshaven, da de er helt nyanlagte, skæmmes afsnittet om akademihaven af nogle kedelige misforståelser. At Burser var lærer på skolen i 1925, må skyldes en trykfejl. Han var professor i naturfag og stedets læge og apoteker fra 1625-1639 ved Kristian den Fjerdes

akademi, men hvad er det mon for en lovgivning om havens funktion som statshave, der nævnes i forbindelse med, at forstråd Rothe den 5. december 1862 opfordredes til at komme med et forslag til omlægning af Akademihaven? Ser man efter i Asmussens Meddelelser angående Sorø Akademi 1857-78 side 189 ff., ses det, at ganske vist nævnes hensynet til byens beboere, men også til omegnens befolkning og de mange, som ved den lettere befording drages til Sorø. (Her tænkes vel på jernbanen, der fra 1855 forbandt Sorø med København?).

Offentlig adgang til Akademihaven må der have været også før 1862, der var i det mindste en mand ansat, der skulle låse porten om aftenen i stakittet vest for Store Plads. Det synes at antyde, at den har stået åben om dagen. Det primære formål med omlægningen i 1862 har været at skabe en helhed, en smuk landskabelig ramme om bygningerne inden for Klosterporten, og det lykkedes, uden altfor store indgreb i de haver, der hørte til boligerne på området. Stien langs søen kom ved den lejlighed.

Slutningen af artiklen rummer adskillige misforståelser om Stiftelsen Sorø Akademi. Det er helt forkert at hævde, at »fra 1973 har et oligarki valgt sig selv som magthavere«, og at dette »suverænt« styrer stiftelsens midler og bestemmer selv, om pengene skal bruges på haven, ministerboligen, administrators aftrædelsesbolig og lille kontor eller indgå som støtte til skolen. Ikke desto mindre hævdes det, at skolen er godt administreret af undervisningsministeriet, men alligevel »burde den gøres til et amts gymnasium og amtsrådet overtage Stiftelsens midler«. Det passer *ikke* sammen!

I henhold til fundatstillægget af 1973, som angiver retningslinier for Stiftelsens administration, er Stiftelsen selvejende og ledes af en direktion på tre medlemmer, hvoraf de to udpeges af undervisningsministeriet for en periode af 5 år ad gangen, mens den tredje er den til enhver tid værende rektor ved skolen. Denne direktion kan *ikke* skalte og valte med Stiftelsens midler, som den vil. Der er jo noget, der hedder rigsrevisionen, og større udgifter og Stiftelsens budget skal godkendes af finansudvalget og optages på finansloven. Det er vist så demokratisk, som det kan blive i vort samfund!

Hvorfor Holberg skal blandes ind her, er svært at se. Han skænkede mod at blive baron sin formue til Frederik den Femtes ridderlige akademi, og han har næppe tænkt på Akademi-haven!

Grundtvigs tanker om en højskole i Sorø behandles af Paul Honoré, og så er der de obligate

billeder af afgangsholdene fra byens forskellige skoler og jubilæer og runde fødselsdage og en omtale af de forskellige sportsgrene og lokale sejre. Men alt i alt et læseværdigt hefte på 78 sider til 47,50 kr.

Red.

Runde fødselsdage i januar

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har rund fødselsdag i januar 1984.

1. Pastor Mogens Christophersen (f. 1904, S 24), Bag Søndermarken 9, 2., 2500 Valby.
3. Vicepolitimester Dan Jochumsen (f. 1914, '32), Christiansborgsgade 2, 1558 København V.
4. Murer Vagner Røhde (f. 1924, R 42), Vedstedvej 18, 2610 Rødovre.
5. Overlæge, dr. med. Helge Faber (f. 1909, S 27), Glænøvej 286, 4230 Skælskør.
5. Læge Aage Juhl Terkelsen (f. 1924, S 42), Saralystvej 23, 8270 Højbjerg.
5. Oberstløjtnant Bjarne Weng (f. 1924, S 43), Flyvestation Karup, 7470 Karup.
6. Direktør Ove Drewes (f. 1904, '19), Ejgårdsv Tværvej 10, 4., 2920 Charlottenlund.
9. Vicekontorchef, cand. jur. Jørgen Behrendt (f. 1924, S 42), Langs Banen 18, 2830 Virum.
9. Overlæge Ketzia Galatius (f. 1924, S 43), Liljevej 6, 4500 Nykøbing S.
9. Grosserer Karl Hastrup (f. 1909, '22), Skovstjernevej 16, 2400 København NV.
10. Læge Jacob Højgaard (f. 1914, S 33), R. C. Effersøesgöta, 3800 Tórshavn.
10. Lektor Erling Pihlkjær (f. 1909, lærer), Storgade 14 B, 4180 Sorø.
11. Bogholder N. C. Pedersen (f. 1924, R 40), Søholm 22, 4180 Sorø.
16. Pastor Helge Dahn (f. 1904, S 21), Kymervej 29, 4140 Borup.
20. Lrs. Gunner Højgaard Nielsen (f. 1914, S 32), Høje Skodsborg Vej 28, 2., 2942 Skodsborg.
21. Købmand Hans J. Frandsen (f. 1909, '24), Fisketorvet 2, 4200 Slagelse.
21. Eksp.sekr. Jørgen Kiørboe (f. 1924, S 42), Holmekrogen 31, 2830 Virum.
22. Afd.chef Alex Herreborg (f. 1924, R 42), Sandlodsvej 3 A, 3250 Gilleleje.
22. Afd.chef, cand. polyt. Anker R. Krog (f. 1899, S 16), Norgesgade 21, 1.th., 2300 København S.

23. Civ.ing. Villum Kann Rasmussen (f. 1909, S 27), Sølystparken 6, 2930 Klampenborg.
25. Konsulent Henrik Dahlerup (f. 1924, S 41), Ribegade 8, 2100 København Ø.
26. Ingeniør Svend Møller-Holst (f. 1924, S 43), Sørlie 21, Øvstoen-Nestun, Norge.
27. Fabrikant Børge Andreasen (f. 1914, R 29), Priorgade 7, 4180 Sorø.
29. Dir., civ.ing. Niels-Jørgen Andersen (f. 1934, S 52), Brandsbjerg 10, 4400 Kalundborg.
31. Kaptajn Christian Dietz (f. 1904, R 20), P. O. Box 55, Chatham, Mass. 02633, USA.
31. Per W. Michelsen (f. 1924, '40), c/o Erik W. Michelsen, 4407 Bluff Street, Bakersfield, Cal. 93306, USA.

Rantzau ('37) og hans Mette. Skål! – og på gensyn til februar.

Per Salling.

PS. Som tidligere nævnt springer vi januar-aften over. Forårets mødekalender ser altså således ud: 6. februar, 5. marts, 2. april, 7. maj, 4. juni – og så holder vi sommerferie!

D. S.

Soraneraftenen i december

Det var en (for) lille, men absolut kvalitetspræget skare, der samledes på »Det lille Apotek« mandag aften den 5.12., henad otte. Uden hverken indledende ceremonier eller andre knæbøjninger fandt vi vore pladser i baren – der er jo trængsel i december – og fattede om flaske og glas.

En indledende snak om fremmødet førte frem til, at ganske vist skal der ikke ved disse aftener være hverken menukort, indbudt taler, referat eller anden organiserthed; men derfor var det måske alligevel ikke ilde med *lidt* mere propaganda. Derfor dette »undtagelsesreferat«.

Aftenen forløb i øvrigt fornøjeligt. Den traditionelle »ka'-du-huske-runde« mundede ud i en erkendelse af, at Pihlkjær da vist må fylde 75 i begyndelsen af januar, hvorfor det besluttedes at overbringe ham et velment »Tillykke!« ad denne kanal. Hvilket hermed er gjort. Derefter spaltedes diskussionen i EDB, Island og rundsave på albuerne i den ene bordende, og teologi (løgstrup), strategi/soldaterhistorier og skovbrug i den anden, sluttende med en fælles runde: hvad skal barnet hedde? (!).

En varm tanke blev sendt til Soransk Samfund, da man tog hul på den absolut sidste omgang af den »tusse«, der blev doneret af generalforsamlingen for snart 2 år siden. Den blev – kort før midnat – nydt af: Manne Suadicani og Mette Christiansen (begge '80), Søren Christiansen ('75), Margit og Per Salling ('73) samt Paul

Frokosttalere

Ved februarfrokosten kommer rektor Erling Kristiansen, Sorø, og fortæller nyt om skolen.

Ved martsfrokosten fortæller Jens Glebe-Møller (S 52), der er professor i dogmatik ved Københavns Universitet, om Martin Luthers betydning for mennesker i det moderne samfund.

Ved aprilfrokosten har Mogens Boisen (S 27) lovet at fortælle om Caribien – »et paradys på vulkaner«. Undertitlens gyldighed bekræftes jo i høj grad af de seneste begivenheder på Grenada.

SORANSK SAMFUND

Formand: lektor mag. art. Thyge Winther-Jensen, Brogården, Lønholtvej 10, 3480 Fredensborg

Kasserer: direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30
1302 København K.

Soranerbladet: Redaktion:
Svend Ranvig,
Kongebrovej 28,
4180 Sorø
(03) 63 08 57 (bedst 18-19)

Sorø Bogtrykkeri ApS (03) 63 05 75

